

Konkurs a konečná zpráva

Konečná zpráva má obsahovat údaj o tom, jak vysoký výtěžek zpeněžení má být rozdělen mezi konkursní věřitele, jakož i přehled pohledávek (včetně označení tříd), jež z tohoto výtěžku mají být hrazeny (včetně údaje o pohledávkách předurčených k uspokojení před rozvrhem), nikoli však údaj o tom, jaká výše uspokojení v procentech či podílu náleží konkursním věřitelům pro jejich pohledávky první nebo druhé třídy (ten je vyhrazen rozvrhovému usnesení).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 3905/2010, ze dne 31.10.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v konkursní věci úpadce F. M., zastoupeného Mgr. M.F., advokátem, se sídlem ve Z., o schválení konečné zprávy o zpeněžování majetku konkursní podstaty a o vyúčtování odměny a výdajů správce konkursní podstaty, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 126 K 73/97, o dovolání úpadce proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. ledna 2010, č. j. 3 Ko 46/2009-865, tak, že dovolání odmítl.

Z odůvodnění:

Usnesením ze dne 20. dubna 2009, č. j. 126 K 73/97-823 (ve znění opravného usnesení ze dne 22. června 2009, č. j. 126 K 73/97-836), schválil Krajský soud v Brně (dále jen „konkursní soud“) konečnou zprávu o zpeněžování majetku konkursní podstaty a o vyúčtování odměny a výdajů správce konkursní podstaty (dále též jen „konečná zpráva“), podle které činí příjmy konkursní podstaty 3.491.562,50 Kč a výdaje 1.480.516,40 Kč (bod I. výroku). Dále určil odměnu správce konkursní podstaty ve výši 548.243,72 Kč a schválil jeho hotové výdaje ve výši 97.139,- Kč (bod II. výroku).

Konkursní soud se zabýval jednotlivými námitkami úpadce proti konečné zprávě, přičemž k výběru kupce při prodeji majetku konkursní podstaty mimo dražbu a ke schvalování „průběžných nákladů souvisejících s výdajovou stránkou konkursní podstaty“ věřitelským výborem uvedl následující:

1/ K výběru kupce při prodeji majetku konkursní podstaty mimo dražbu.

Tuto námitku označil konkursní soud za opakovanou, poukazuje na to, že ji detailně projednal při jednání 14. září 2007 a že jeho názor, že není důvodná, zůstal nezměněn, když k jejímu doplnění nedošlo.

2/ Ke schvalování nákladů věřitelským výborem.

Konkursní soud se neztotožnil s názorem úpadce, že věřitelský výbor od roku 2002 neschvaloval průběžně „náklady související s výdajovou stránkou konkursní podstaty“. Hotové výdaje správce konkursní podstaty schvaluje soud v konečné zprávě. Věřitelský výbor je a byl oprávněn „případně tyto průběžně schvalovat“ a kdyby měl nějaké námitky, mohl je projevit. Již při projednání předchozí konečné zprávy obesílal konkursní soud nejen současné, nýbrž i bývalé členy věřitelského výboru, přičemž žádný z nich neprojevil nesouhlas s vynaloženými náklady.

Konkursní soud nepřítakal ani námitce o absenci kontroly nad činností správce konkursní podstaty, uváděje, že ukončení řízení je blokováno neschválením konečné zprávy. Věřitelský výbor je úplný a do zpeněžení úpadcova majetku v roce 2002 aktivně vykonával svou činnost. Kromě povinnosti správce konkursní podstaty k podání konečné zprávy, a povinností týkajících se provedení rozvrhu a

zrušení konkursu jsou příjmy a výdaje konkursní podstaty závislé pouze na procesní problematice řízení. Výdaje tvořené jen běžnými položkami (poštovné, poplatky za vedení účtu, záloha na výtěžek zpeněžení oddělenému věřiteli), jakož i příjmy (ze starobního důchodu úpadce) není třeba již nadbytečně kontrolovat, neboť jsou dány příslušnými rozhodnutími bank, držitele poštovní licence, případně výší úpadcových příjmů.

K odvolání úpadce Vrchní soud v Olomouci v záhlaví označeným usnesením potvrdil usnesení konkursního soudu. K odvolacím námitkám úpadce odvolací soud - vycházející z ustanovení § 29 zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“) - uvedl následující.

1/ K výběru kupce při prodeji majetku konkursní podstaty mimo dražbu.

Konkursní soud nepostupoval správně, jestliže tuto námitku neprojednal na jednáních o (čtvrté) konečné zprávě, konaných 12. prosince 2008 a 20. dubna 2009. Toto procesní pochybení však nemá vliv na správnost napadeného rozhodnutí, když uvedenou námitku konkursní soud podrobně projednal u jednání o třetí konečné zprávě, konaného 14. září 2007. V situaci, kdy šlo o námitku obsahově totožnou, lze akceptovat její projednání ze 14. září 2007 (byť rozhodnutí konkursního soudu o schválení konečné zprávy odvolací soud zrušil).

K argumentu úpadce, že smyslem jednání o konečné zprávě je projednat vznesené námitky, lze uvést, že potud úpadce nebyl na svých právech poškozen, jelikož tato námitka byla projednána u jednání soudu.

Z věcného hlediska pak odvolací soud neměl uvedenou námitku za důvodnou.

2/ Ke schvalování nákladů věřitelským výborem.

Odvolací soud se neztotožňuje s odvolací námitkou, podle níž konečná zpráva byla schválena bez součinnosti věřitelského výboru. Skutečnost, že věřitelský výbor se naposledy sešel v roce 2002, když od té doby konkursní řízení vázlo na schválení konečné zprávy, neznamená, že by neschvaloval průběžné náklady související s výdajovou stránkou. Je na věřitelském výboru, jakým způsobem uděluje souhlas s výdaji v konkursu a stejně tak je na něm, aby se sám seznámil s konečnou zprávou a vyúčtováním stejně jako s listinami, kterými správce konkursní podstaty osvědčuje správnost vyúčtování. Až do schválení konečné zprávy je správce konkursní podstaty pod kontrolou věřitelského výboru, když věřitelský výbor je povinně předvoláván vedle úpadce, správce konkursní podstaty a konkursních věřitelů, kteří podali námitky, k projednání konečné zprávy a vyúčtování.

Kdyby měl věřitelský výbor nějaké námitky proti hotovým výdajům správce konkursní podstaty (včetně těch, jež byly vynaloženy od roku 2002, kdy byla předložena první konečná zpráva), mohl je projevit nejpozději u jednání o konečné zprávě, což se nestalo.

3/ K podobě konečné zprávy.

Námitka, podle níž by každá konečná zpráva měla obsahovat údaj o tom, jaká výše uspokojení v procentech či podílu náleží konkursním věřitelům pro jejich pohledávky první nebo druhé třídy, není důvodná. Tyto informace jsou součástí návrhu na rozvrh, respektive samotného rozvrhového usnesení.

Proti usnesení odvolacího soudu podal úpadce dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 238a odst. 1 písm. a/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. c/, odst. 3 o. s. ř., namítaje, že jsou dány dovolací důvody uvedené v § 241a odst. 2 o. s. ř., tedy že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (odstavec 2 písm. a/) a že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním

posouzení věci (odstavec 2 písm. b/) a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí přisuzuje dovolatel řešení následujících otázek:

1/ Zda je možné obejít projednání námitky proti konečné zprávě s odkazem na skutečnost, že daná námitka již byla dříve projednána u dřívější konečné zprávy, která však nebyla schválena (respektive usnesení o jejím schválení bylo zrušeno nadřízeným soudem) a následně byla podána nová konečná zpráva, ke které se tato identická námitka vztahovala, avšak z uvedeného důvodu (předchozího projednání) již projednána nebyla?

2/ Zda je věřitelský výbor povinen schvalovat obligatorně náklady na správu a udržování konkursní podstaty a hotové výdaje správce konkursní podstaty, zejména pokud jde o zjištění jejich správnosti a výše v konečné zprávě? Zda konkursní soud má toto schválení vyžadovat po správci konkursní podstaty (aby za tím účelem oslovil věřitelský orgán) nebo zda výše a správnost těchto nákladů mají být při nečinnosti věřitelského orgánu presumovány jako správné toliko z tvrzení správce uvedeného v konečné zprávě?

Dovolatel míní, že jde o otázky dovolacím soudem dosud neřešené.

Dovolání nejprve popisuje dosavadní průběh řízení o schvalování konečné zprávy, včetně reprodukce odvolacích námitek a způsobu, jimiž se s nimi vypořádal odvolací soud (str. 2 až 6 dovolání), k čemuž dovolatel následně uvádí, že spatřuje zásadní problém v poškození svých práv potud, že (jak v odvolání namítal) konkursní soud neprojednal jeho námitku proti výběru kupce v rámci prodeje mimo dražbu na jednáních soudu dne 12. prosince 2008 a 20. dubna 2009.

Dovolatel nesouhlasí s názorem odvolacího soudu, že tato chyba není významná, jelikož jde o námitku projednanou u třetí konečné zprávy (kterou poté, co ji schválil konkursní soud, zrušil odvolací soud).

Dále dovolatel zdůrazňuje, že principem námitek (rozuměj námitek proti konečné zprávě) je, že musejí být projednány (jsou-li včas podány) v kontinuálním sledu. Námitky musejí být projednány k té konečné zprávě, proti které směřují. Poukaz na to, že (námitky) byly projednány u třetí konečné zprávy, nemá opodstatnění (třetí konečná zpráva není významná, jelikož usnesení o jejím schválení bylo zrušeno). Časová kontinuita projednání námitek s konečnou zprávou musí být vždy dána. Osoby oprávněné podat námitky proti konečné zprávě (totiž) mají zákonné právo takové námitky případně podat a samozřejmě mají i právo zúčastnit se jejich projednání u konkursního soudu. Z toho, že dovolatel opakoval námitky při každé konečné zprávě, nelze činit závěr, že výsledky projednávání u dřívějších konečných zpráv je možné vztáhnout na další konečné zprávy.

Podle dovolatele lze především pochybovat o tom, že projednání oné námitky u třetí konečné zprávy bylo provedeno v souladu se zákonem, zejména vzhledem k tomu, že odvolací soud neměl postup konkursního soudu za správný (a usnesení o schválení třetí konečné zprávy zrušil). Dále neexistuje kontinuita mezi třetí a čtvrtou konečnou zprávou (projednávala se jiná „nová“ konečná zpráva). Dovolatel tak měl právo na projednání námitky u čtvrté konečné zprávy. Dovolateli tak byl odepřen prostor pro projednání jeho námitky a tuto okolnost nelze zhojit žádným způsobem.

Správné nemůže být ani věcné tvrzení odvolacího soudu o této námitce, neboť ten hodnotí skutkové závěry, které konkursní soud přijal na základě projednání této námitky u třetí konečné zprávy. Tyto závěry jsou nepoužitelné, neboť (zjednodušeně řečeno) nebyla-li třetí konečná zpráva schválena (pro nezákonnost), pak ve vztahu ke čtvrté konečné zprávě cokoli bylo soudem učiněno a zjištěno v rámci projednání třetí konečné zprávy, jako by nebylo.

Dovolatel dovozuje, že postupem obou soudů bylo porušeno jeho právo, aby jeho námitka proti konečné zprávě byla projednána v souladu s ustanovením § 29 odst. 2 ZKV, s tím, že v postupu obou soudů lze spatřovat vadu, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a nesouhlasí s názorem odvolacího soudu, že by šlo o námitku nedůvodnou a že pochybení konkursního soudu nebylo významné. Dovolatel podotýká, že pro opakované chyby konkursního soudu trvalo projednání konečné zprávy mnoho let a z postupu odvolacího soudu je patrná snaha dlouholeté řízení ukončit a tím případně bagatelizovat chyby, kterých se dopustil konkursní soud.

Nesprávné právní posouzení věci tkví podle dovolatele v tom, že odvolací soud se neztotožnil s námitkami, podle nichž konečná zpráva neobsahuje údaj o výši uspokojení věřitelů v procentech či podílu, jakož i v tom, že odvolací soud uzavřel, že je věcí věřitelského orgánu, zda se bude vyjadřovat k nákladům konkursní podstaty a naopak je povinností konkursního soudu požadovat po správci konkursní podstaty, aby mu doložil, že tyto náklady byly řádně schváleny věřitelským orgánem.

Povinnost věřitelského výboru schvalovat náklady upravuje ustanovení § 11 odst. 5 ZKV jako primární povinnost věřitelského výboru, který je povinen plnit své povinnosti na základě úkolů, které mu zadá konkursní soud. Z toho podle dovolatele vyplývá, že věřitelský orgán je quasisubjektem podřízeným nejen konkursním věřitelům, nýbrž i konkursnímu soudu. Soud pak musí dohlížet na to, zda věřitelský výbor plní své povinnosti a v případě, že je neplní (jako tomu bylo v dané věci od roku 2002), je povinností konkursního soudu uložit věřitelskému výboru ve smyslu § 11 odst. 5 ZKV úkol spočívající v projednání a schválení výše a správnosti nákladů a hotových výdajů správce konkursní podstaty. Konkursní soud navíc může odvolat členy (věřitelského výboru), kteří neplní řádně svou funkci. Konkursní soud musí po věřitelském výboru vyžadovat plnění jeho povinností a plnění těchto povinností nemůže nechat na benevolenci věřitelského výboru.

Nejvyšší soud dovolání odmítl podle § 243b odst. 5 a § 218 písm. c/ o. s. ř. jako nepřijatelné.

Učinil tak proto, že dovolání v této věci může být přípustné jen podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a/ o. s. ř., ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. (tedy tak, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam). Důvod připustit dovolání však Nejvyšší soud nemá, když dovolatel mu (oproti svému mínění) nepředkládá k řešení žádnou otázku, z níž by bylo možno usuzovat, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

K jednotlivým dovolacím námitkám lze v rovině zkoumané přípustnosti dovolání uvést následující.

1/ K výběru kupce při prodeji majetku konkursní podstaty mimo dražbu.

S dovolací argumentací se potud pojí první z dovolatelem položených otázek zásadního právního významu. Z obsahového hlediska (srov. též výhradu, podle níž byl dovolateli tím, že námitka nebyla projednána i u jednání o čtvrté konečné zprávě, odepřen prostor pro projednání jeho námitky a tuto okolnost nelze zhojit žádným způsobem) se tato argumentace nepojí s dovoláním namítanou (v mezích ohlášeného dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř.) vadou řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, nýbrž s tzv. zmatečností vadou ve smyslu § 229 odst. 3 o. s. ř. (tedy s výtkou, že účastníku řízení /dovolateli/ byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem).

Zmatečnostní vady řízení však nejsou způsobitelným dovolacím důvodem ve smyslu ustanovení § 241a o. s. ř.; k jejich prověření slouží žaloba pro zmatečnost (shodně srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2002, sp. zn. 29 Odo 523/2002, uveřejněné pod číslem 32/2003 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, které je - stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže - veřejnosti dostupné na webových stránkách Nejvyššího soudu). Pro založení přípustnosti dovolání

prostřednictvím ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. je tudíž tato námitka právně bez významu.

2/ Ke schvalování nákladů věřitelským výborem.

S dovolací argumentací k věřitelskému výboru se pojí druhá z dovolatelem položených otázek zásadního právního významu.

Argumentace obsažená v napadeném rozhodnutí je založena na skutkovém závěru (jenž vzhledem ke způsobu, jímž jedině lze založit přípustnost dovolání, nemůže být dovoláním zpochybněn), podle kterého věřitelský výbor neměl námitky proti správce účtovaným (v konečné zprávě) výdajům. Z dikce § 29 ZKV nadto jednoznačně plyne, že konečným způsobem (lhostejno, zda po předchozím souhlasu věřitelského orgánu nebo bez něj) rozhoduje o odměně a výdajích správce konkursní podstaty konkursní soud (případná absence souhlasu věřitelského výboru s výdaji účtovanými správcem konkursní podstaty není v žádném případě překážkou věcného posouzení těchto výdajů konkursním soudem). To se ostatně podává např. i z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. ledna 2010, sp. zn. 29 Cdo 66/2007, uveřejněného v časopise Soudní judikatura č. 8, ročník 2011, pod číslem 119. V něm Nejvyšší soud dovodil, že ani souhlas věřitelského výboru s tím, aby činnosti, k nimž je správce konkursní podstaty povinen, zadal správce konkursní podstaty třetím osobám na účet podstaty, nezabývá konkursní soud práva na základě posouzení konkrétních okolností případu uznání takto vynaloženého nákladu na účet podstaty odepřít (neschválit jej v režimu § 29 ZKV), jelikož ani informovaný souhlas věřitelského výboru nezabývá správcem konkursní podstaty povinnosti jednat při udržování a správě konkursní podstaty s odbornou péčí (§ 8 odst. 2 ZKV).

O „presumpci správnosti“ účtovaných výdajů (jak se naznačuje formulací otázky zásadního právního významu) přitom nejde (na takovém úsudku napadené rozhodnutí ani nespočívá).

Důvod připustit dovolání pro řešení otázky, na kterou jednoznačně odpovídá zákon a kterou i judikatura řeší souladně s napadeným rozhodnutím, tak není dán.

3/ K podobě konečné zprávy.

Podle ustáleného výkladu podávaného soudní praxí konečná zpráva neřeší otázku způsobu a rozsahu uspokojení pohledávek konkursních věřitelů; o tom rozhoduje konkursní soud v rozvrhovém usnesení (srov. např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19. února 2002, sp. zn. 1 Ko 552/2001, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročník 2002, pod číslem 224, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. června 2007, sp. zn. 29 Odo 1111/2005, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročník 2007, pod číslem 170 nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. srpna 2012, sp. zn. 29 Cdo 2106/2010). Jak se přitom podává z oné konečné zprávy, z té plyne (pro konečnou zprávu požadovaný) údaj o tom, jak vysoký výtěžek zpeněžení má být rozdělen mezi konkursní věřitele a obsahuje též přehled pohledávek (včetně označení tříd), jež z tohoto výtěžku mají být hrazeny, včetně údaje o pohledávkách předurčených k uspokojení před rozvrhem (srov. v literatuře Zoulík, F.: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 3. vydání, Praha, C. H. Beck 1998, str. 168 nebo Steiner, V.: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 2. vydání. Linde Praha, a. s., Praha 1996, str. 191).

Jinak řečeno, konečná zpráva má obsahovat údaj o tom, jak vysoký výtěžek zpeněžení má být rozdělen mezi konkursní věřitele, jakož i přehled pohledávek (včetně označení tříd), jež z tohoto výtěžku mají být hrazeny (včetně údaje o pohledávkách předurčených k uspokojení před rozvrhem), nikoli však údaj o tom, jaká výše uspokojení v procentech či podílu náleží konkursním věřitelům pro jejich pohledávky první nebo druhé třídy (ten je vyhrazen rozvrhovému usnesení).

Úsudek odvolacího soudu, podle kterého údaj o tom, jaká výše uspokojení v procentech či podílu náleží konkursním věřitelům pro jejich pohledávky první nebo druhé třídy, je vyhrazen rozvrhovému

usnesení (a nikoli konečné zprávě), je s těmito judikatorními závěry v souladu a prostor pro řešení otázky zásadního právního významu se ani prostřednictvím dovolací námitky, jež takový úsudek kritizuje, neotevívá.

K posouzení přípustnosti dovolání dle § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. Nejvyšší soud přistoupil s vědomím faktu, že Ústavní soud nálezem pléna ze dne 21. února 2012, sp. zn. Pl. ÚS 29/11 (uveřejněným pod č. [241/2010](#) Sb.), zrušil ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. až uplynutím 31. prosince 2012 (srov. též nálezy Ústavního soudu ze dne 6. března 2012, sp. zn. IV. ÚS 1572/11 a ze dne 18. září 2012, sp. zn. II. ÚS 2371/11).

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. prosince 2007) plyne z § 432 odst. 1, § 433 bodu 1. a § 434 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona).

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)